

Online databank StatLine wordt dagelijks zeventuizend keer bezocht

De toppers van de statistiek

Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) heeft een data-schat van bijna 50 gigabyte op het web gedeponereerd. StatLine heet die schat, en zeventuizend keer per dag wordt er in gegraven. Het gaat snel, gemakkelijk en het is gratis. *Ronald van der Bie*

StatLine is de online databank van het CBS. Hij biedt statistische informatie in de vorm van tabellen en grafieken over vele maatschappelijke en economische onderwerpen. StatLine is een echte *visithit*. Het CBS registreerde in de maand november van vorig jaar 225 duizend bezoeken aan de databank. Tijdens die bezoeken werden er bijna 6 miljoen pagina's bekeken.

De tabellen van StatLine vormen een belangrijk deel van de ruim drieduizend publicaties die het CBS jaarlijks uitbrengt: persberichten, conjunctuurberichten, boeken, elektronische publicaties, visualisaties en de Statlinetabellen dus. De Statlinedata zijn gevat in bijna 2500 Nederlandstalige en ruim 300 Engelstalige tabellen en gerubriceerd naar thema. De databank is interactief: de gebruiker kan de gewenste gegevens zelf bij elkaar zoeken en een tabel op maat samenstellen. StatLine is niet uniek; ook in andere landen van de Europese Unie ontsluiten de statistische bureaus hun databanken op een dergelijke manier. Maar Statline valt wel op vanwege zijn omvang, toegankelijkheid en gebruiksgemak.

Sinds 1996

Dat elektronisch ontsluiten van zijn data doet het bureau sinds 1996. StatLine is gratis toegankelijk via de website van het CBS (www.cbs.nl/statline) en sinds juni 2010 kun je er ook met een iPhone App terecht. Het aantal bezoeken neemt jaarlijks toe. In 2008 werden 1,24 miljoen bezoeken geteld, in 2009 waren het er al 1,85 miljoen en in 2010 2,01 miljoen. In november 2011 stond de teller al op 2,2 miljoen bezoeken. In de zomermaanden en in december vertoont het bezoek een dip. Maart is traditioneel de topmaand, in 2011 steeg die maand het aantal bezoeken tot boven de 230 duizend. Dat zijn 7.500 bezoeken per dag. Het drukst is het op maandag. *Rush hour* is tussen 11 en 12 uur: StatLinetijd op kantoor. Het gemiddelde bezoek duurt ongeveer 7 minuten.

Ruim de helft van de StatLinebezoekers komt via de CBS-site binnen. Via Google.nl en Wikipedia.nl komt nog eens 10 procent bij het CBS. Van een derde van de bezoekers is de route naar de CBS-site niet bekend. Zij zijn waarschijnlijk de vaste bezoekers die op hun computer een *short cut* (url-code) hebben staan die ze gebruiken om direct naar de juiste StatLinepagina te kunnen gaan.

StatLine trekt vooral een professioneel publiek, blijkt uit een panelonderzoek. Bijna iedereen komt er voor het werk of studie. Bijna 60 procent van de gebruikers komt er

minstens eenmaal per week data halen (*downloaden*) of raadplegen.

Sommige tabellen worden duizenden keren bezocht en gehaald, andere tabellen worden weinig ingezien of blijven ongelezen. De tien populairste tabellen zijn bij elkaar ruim 130 duizend keer bezocht (derde kwartaal 2011): 17 procent van alle bezoeken. De twintig meest bezochte tabellen trokken 180 duizend bezoeken, bijna een kwart van alle bezoeken, de tabel top-100 was goed voor bijna de helft van alle bezoeken.

Het meest gezocht zijn maandcijfers over prijzen (consumentenprijsindex, huizenprijzen), bevolking en huishouden (kerncijfers) en de cao-lonen (maandcijfers). Dat het bureau zuinig moet zijn op zijn data bewijst het aantal bezoeken aan niet-actuele (tijdelijk) stopgezette statistieken. Die trokken in 2010 bijvoorbeeld nog altijd 416 duizend bezoeken, bijna 12 procent van alle *visits*.

De infoservice van het CBS helpt bezoekers die hun cijfer niet kunnen vinden of achtergrondinformatie willen hebben. De *helpdesk* wordt per maand zo'n tweeduizend keer gebeld. Eén op de vijf bellers wil meer weten over het inflatiecijfer (consumentenprijsindex) of over huren.

Hebbedingetje

De StatLine-applicatie voor de iPhone lijkt vooralsnog een hebbedingetje voor een select gezelschap. Het aantal iPhone-bezoeken aan StatLine lag in de periode januari-oktober 2011 tussen 3,5 en 3,9 duizend per maand, zo'n 120 en 130 bezoeken per dag, en dit aantal neemt niet toe. De grootste groep app-gebruikers bezoekt de CBS-site niet vóór 21.00 uur, vaker nog een uur later. Afgaande op het aantal bezoeken in oktober 2011 zoeken de iPhoneers vooral prijzeninformatie. Van de twintig meest bezochte tabellen bevatten zes tabellen informatie over prijzen: inflatie, huizenprijzen en tarieven van gas en elektriciteit.

Het CBS verspreidt zijn output ook via verschillende *social media*. Deze activiteiten passen in de *online* strategie van het bureau, dat daarmee het bereik van zijn cijfers verder hoopt te vergroten. Op YouTube (youtube.com/statistiekCBS) heeft het bureau een aantal korte filmpjes geplaatst met uitleg over statistische begrippen, statistieken en over het gebruik van StatLine. Ook op Twitter is het CBS actief. De ruim 4,3 duizend volgers van het bureau ontvangen nieuwsberichten en statistische weetjes.

Het CBS heeft grootse plannen met het ontsluiten van data via een webservice waarbij het voor de dataopbouw gebruik gaat maken van Statistical Data and Metadata Exchange (SDMX). Dat maakt het bijvoorbeeld straks voor iedere gebruiker buiten het CBS mogelijk om een eigen applicatie, visualisatie of website te vullen met CBS-data en deze *up to date* te houden, zonder tussenkomst van mensenhanden.

<http://statline.cbs.nl/statweb/>

Beeld Steamwork Graphics